

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egyenesség szerint.
A nyílt tér sora 1 korona.

A villanyvilágítás megoldása.

Most midőn lépten-nyomon a világítási mizériákkal küzdünk, most mikor igazán tudjuk megbecsülni mi egy kivilágított lakás előnye — és nem őskori életet élni, aktuálissá vált, hogy legyen Sümege villamos világítási kérdése megoldva.

A háború elodázta, azonban nem huzta keresztül villamosvilágítási berendezésünket. Sajnos e városban egyesek személyi kérdést csinálnak mindenből, így történt az, hogy a helybeli malomtulajdonosok, kik kész tervvel állottak a város vezetősége elé — eldobták a tervet és mint saját városi üzemet akarták megteremteni. A város vezetősége úgy látzik nem volt tisztában már akkor sem mily rettenetes áldozatot fog hozni saját üzeme felállításával és nem voltak tisztában annak következményeivel, hogy egy villanytelep kihasználására nem elég egyes házak szobai áramfogyasztása, hanem állandó üzemfogyasztás, mely sajnos nálunk hosszú időn keresztül szinte lehetetlen.

Igy egy városi telep, mely kizárólag a villany előállítására készült, teljes napi üzemmél a városnak oly óriási kiadásába került volna, hogy azt az egyes lakások behozni, illetve fedezni képtelenek.

Sümege e nagy problémáját, tudniillik villanyvilágítását kizárólag egy másik üzemmél kapcsolatosan lehet megoldani, mert az a gyár, mely egész napon át üzemben van, napközben tud annyit erőt átadni, mely a napali fogyasztást fedezi, éjjel pedig akár arámgyűjtővel, akár az üzem továbbfolytatásával láthatja el a város világítási szükségletét.

A másik terv, melyet már lapunk annyiszor sürgetett a balatoni nagy villamosművekhez Sümege bekapcsolása. Ez a kérdés a jelen viszo-

nyok között aktuális és szinte játszva villamos kérdésünk meg van oldva.

A most 8 millió korona alaptőkével megalakult Balatonvidéki Villamostelep Rt. Tapolcát, Keszthelyt sőt még Marcalit is beakarja vonni körzetébe. E telep, mely tudvalevőleg Aszófőn volt, kicsinek bizonyult, azonkívül annak szénrel való ellátása nagy anyagi kiadásokkal járt. E társaság a szén kérdését úgy oldotta meg, hogy központi nagy telepét Ajkára teszi át és így a bányából közvetlen tudja szén szükségletét fedezni, mi egymagában is óriási megtakarítást jelent. A nagyfeszültségű vezetékeket vasbeton oszlopok vezetik, a falukban pedig imregnált faoszlopok. A tervezet 6000 áramfogyasztót vett fel.

Nekünk sümegieknek ez a terv a legmegfelelőbb. Biztos üzem, minden befektetés nélkül egycsapásra villanyfénybe uszna Sümege, azonban utánna kell járni. E város vezetőségének máris kötelessége volna e társasággal érintkezésbe lépni, és oda hatni, hogy Sümege a körbe feltétlenül bekapcsolassék, mert biztosra vehetjük, hogy a társaság hozzánk jönni nem fog. Ha mostan késni fogunk és könnyen vesszük e fontos kérdést, úgy járunk mint az ukki állomással, hogy csak fűtyülni halljuk a zalavölgyi vasutat, a villany villanyvilágítást pedig csak akkor látjuk, ha szép nyári éjszakán felmegyünk a várba, és ott Keszthely felé égnék a kis falvakban a villanyoskörték, mint a szentjános bogarak.

(h. i.)

VÁSÁROLJON
Husvétii képslapokat
HORVÁT GÁBOR
papirkereskedésében!

Emlékezzünk a régiekről.

A háború rokkantjai, özvegyei és árvái.

Elsőbb írásban és szóban felisteneknek ünnepelték őket. Aztán a hálás honfitársak a falákhöz, béna karokhoz gyűjtöttek egy-egy rozszantogó kintornát, amelyből a csonka hős kicsavarta «Kossuth Lajos az izente...» Aztán kiírták a kapuk alá: «Itt a kintornázás szigorúan tiltatik! S hogy könnyítsenek a lelkiismereten, szorgalmasan gyűjtötték a lehető kicsinyre levágott szivarvégeket, hogy végezetül kimondják a szentenciát a honvédsapkás, szakadt dolmányú öregekre:

— Még meg sem született talán negyvennyolcban, de azért föllesap negyvennyolcban, hogy koldulhasson.

Ez is divat volt. Sötét szomorú divat, amelyet a régi olajnyomatu vörössapkásokat dícsőítő, Kossuth imáját ábrázoló képek mellé jó lesz odafesteni a lelki szemek elé, hogy beszéljen az elasztikus lelkiismeretekkel olyanformán, hogy: ma csináljunk meg jól minden alapvető munkát, olyan jól, hogy a nyúlós lelkiismeret ne változtathasson rajtuk bár tenger nagy idő, még tíz tizenöt év után se. Ne kellessék majd megint társadalmi jótékonyssággal kintornára gyűjteni kenyérkeresetül s a jó izlés szent nevében kiírni a kapuk alá, hogy itt tilos a kintornázás. Ne ilyen zenével vidítsuk fel a rokkantak sívárára vált lelkét, ne az ő kezükbe adjuk a muzsikát, főképpen ne az olyan szomorú instrumentumot, amely házról házra járva szerezné meg a sokat szenvedett hősöknek a száraz kenyérré is alig elégséges filléretet.

Sok pénz kell ahhoz, hogy a rokkantakat, özvegyeket és árvákat ellássuk. Állapítsuk meg hamarosan azt is, hogy az állam, amely főlemeli most az özvegyek, árvák és rokkantak járulékát, bizonyára szűkkeblű lesz. Szídjuk össze jó előre szűkkeblőségéért az államot, aztán nyuljunk a zsebünkbe és adjunk annál többet a rokkantoknak, özvegyeknek és árváknak, mert azoknak joguk van élni akkor is, ha az állam nem ad semmit. A mi lelkiismeretünket terheli az ő nyomorúságuk látása és nem az államét, amely elvégre a mi szemeinken át néz, a mi sziveinken keresztül érez, s csak akkor tudna adni, ha a mi zsebünkben veszi ki rá a pénzt, amit így sokkal köz-

vetlenebbül, közelebről és jobb érzéssel adhatunk azoknak, kik értünk szenvedtek és kinlódnak életük végéig.

Ép egészséges emberek voltak, amíg harcba nem szálltak, esztendőig távol voltak. Egészségüket, testi épségüket, munkaképességüket hagyták ott a véres mezőkön, ahol bennünket, a mi javainkat, a mi nyugalmunkat védtek. Szabad-e nyomorogni hagyni őket? A férjtem adták a hitvesek, az apát a gyermekek. A férj, az apa minden kényelmet megszerzett volna az asszonyának. Vért verjétekezett volna hogy csak előteremthesse mindazt a szükségletet amivel gyermekét többre nevelhette volna, mint volt ő saját maga. S elesett. Hiába várják. Nem tér vissza. Az özvegyeknek, az árváknak nem szűnik meg soha ez a háború, mely teljesen feldulta a családi tűznyelvet. Ki veszi lelkiismeretére a felelősséget a fiatal özvegy nyomorúságáért, a gyermek elzülléséért a jó mód helyett, melyet az apa részükre szánt? Rokkantak, özvegyek, árvák, akiknek büszkén kellett viselni a szenvedést, a fájdalmat, a gyászt, mert a hazáért hoztak áldozatot, ezt a nemes büszkeséget szabad-e sárba taposni, meg szabad-e alázni a nyakukba zudított nyomorral?

Ne tagadjuk meg magunkban az embert és lássuk meg másokban az embert. Értünk vesztettek a szegényeket mindent, nekünk kell pótolnunk, ami emberileg csak lesetséges. Kell, hogy legyenek akik megfogják az ártatlan, apátlan hadiárvák kezét, a hősi halált halt, vagy tehetetlen rokkant apák helyett s elvezetik az élet útjain. Ne vegye rossz néven senki, hogy a szerencsétlen hadiözvegy nem adja jótékony emberek nevelésére gyermekét. Ha a háború borzalma megfosztotta férjétől, ne kívánja senki ráadásul, hogy gyermekétől is megválljon az anya, hanem ott nyultsanak segítséghez az anya mellett, akinek szeretetét nem pótolhatja sem pénzt sem jóakarattal. Legyen aki munkát ad a munkakeresőnek, aki lelkiert kölcsönöz a megrázkódások elviseléséhez, s legyen, aki a megélhetéshez biztosítja legalább a létminimumot, a hősi halott keresetének hányadát, a mely, ha jó módot nem is, de legalább mindennapi szűkös kenyeret biztosítja, amelyet aztán mindenkit a maga munkájával még növelhet és édesíthet.

Ily sok mindent kívánnak a társadalomtól. S unyire keveset

igényelnek a szerencsétlenek, a kik mindenüket áldozták értünk, akik egy nemzetnek vagyunk a gyermekei, Ennyi mindent kell megoldanunk, amely míg eljut a rokkantakhoz, özvegyekhez és ár vakhoz ugys nagyon elaprózódik és kevésbé válik. De azoknak éreznők kell a hálát, a szeretetet, melyért előre oly nagy álnozattal fizettek. Ezt vállalja magára a vármegyei hadigondozó hatalmas nagy szervezete, amely szeretettel kezdi meg működését, szeretettel fog a kötelesség megoldásához, hogy az eredmény szeretet legyen egymás iránt, a társadalom iránt, a haza iránt, a mely mind érdemesnek mutat az ő szükségük idején is arra, hogy szeressék, s áldozatot hozzanak érte.

H I R E K.

Mégis csak hitványság

hogy este 6 órakor magányos hölgyeknek, avagy gyerekleányoknak kész veszély az uccán járni.

Két kis leánykáról szól a szomorú történet, kik a koromsötétségben mentek haza felé. Egy részeg tűzér, kinek szájából alkoholos bűz áradt ki, merényletet akart e két kis leánykán elkövetni. A kis leányok lihegve, elfáradva, mint üldözött vad, halovány káppal ugy estek be a kávéház ajtaján, menedéket védelmet kerestek, e bestia elől, ki még akkor is üldözte őket mikor azok már biztos helyen voltak. Ugy értesülünk ez nem a legelső eset nálunk.

Csak azért mondtuk el jó volna a közigazgatásnak mindezeket a parancsnokságnak tudomására adni, hogy a gazember vegye el méltó büntetését.

Mert mégis csak mi vagyunk itt, ők csak vendégek, kik a mi magyaros vendéglátásunkkal ily formán visszaélnék!

(h. i.)

A 19-24 évesek újra sorozása. Meglepetést keltő rendelet érkezett a honvédelmi minisztériumtól. Azt közli ebben a miniszter, hogy a közeli napokban el fogja rendelni az 1899-1894. években született (19-24 éves) untaulichok újratorozását. Egyben azt is tudatja a rendelet, hogy a külföldön legutóbb besorozott 1900-as évfolyambeli (18 éves) katonák március 27-ikén tartoznak csapattestekhez bevonulni. Fővárosi értesülésünk szerint a 19-24 évesek újratorozását rövidesen követni fogja a 25 évtől 42-ig terjedő évfolyamoknak is az újratorozása, ami alól a katonai szolgálatra behívott untaulichok sem fognak kivétni.

Az új nyári időszámítás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormány rendelkezése szerint az idej óraelőretolása április 1-én hajnali 2 órakor történik meg, még pedig úgy, e pillanatban hivatalosan már 3 óra lesz. Ez az időszámítás 1918. szeptember 29-én hajnali 3 órakor ér véget. Ekkor a hivatalos óramutatókat a 3-asról a 2-esre tolják vissza. A nyári időszámítás Németországban április 15-én

hajnalban 2 órakor kezdődik és szeptember 16-án hajnali 3 órakor végződik.

A 42-50 évesek hazabocsajtása. Horossec képviselő és társai kérdést intéztek a Landwehr-miniszterhez, hogy mikor teljesíti azt az ígérteit, hogy a 42-50 éves népfelkelőket hazabocsajtja.

Köszönetek. A hadbavonultak családjának támogatására jegyzett összeget f. óra megfizették: Cserny Mária, Csonka Antalné, Farkas Istvánné, Horvát Imre, M. Kossa Gusztávné, Kellemen Károlyné.

A sümegi népbank az Erzsébet jót. négyelet részére 20 koronát adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond Steiner Simonné elnök.

Kérelem. A sümegi áll. reáliskola igazgatósága kéri hadbavonult volt növendékeit, vagy azok hozzátartozóit és ismerőseit, hogy vele közölni sziveskedjenek a következő adatokat: Hadbavonulása előtt mi volt polgári foglalkozása? Mely ezredben és milyen rangban szolgált? Kapott-e s milyen kitüntetést? Ha elesett, hol és mikor?

Vendégszereplés. Goth Sándor a Vígyszínház művésze egy estén át vendégszerepel az anyai sziv c. felsőes filmen a helybeli Apolló színházban. A filmen mi sümegiek egy ismerőssel fogunk találkozni, ez pedig Galetta Ferenc, ki nálunk néhány évvel ezelőtt a közönség kedvence volt. Nagy érdeklődéssel várjuk márciuk 24-ikét.

Az orvosi díjak felemelése. A f. évi február 11 törvényhatósági közgyűlés az orvosok tiszteletdíját 50 százalékkal felemelte.

Vak katonák részére. Füzessy János zsidó néptanító 2 koronát adott. Köszönet érte. Sümeg 1918. márc. 9. Bánfi Alajos gyűjtő.

A nyolcadik magyar hadikölcsön. A nyolcadik magyar hadikölcsön április hó végén kerül kibocsátásra. A kölcsön előkészítő munkálatok már folyamatban vannak.

Egy csecsemő csodás megmentése. A múlt héten történt, hogy egy újszülött csecsemőt a Budapest felé haladó vonatból kidobták. A nagykanizsai rendőrség a rejtélyes eset megvizsgálása céljából Récsére küldte Popovics detektívét, aki a következő jelentést tette. A csecsemő abban a pillanatban született, a melyben a vonatból kidobták, vagy kiesett. A csöppség a vonat egyik félreeső helyének nyílásán keresztül esett a két sín közé s teljesen meztelenül tíz percnél tovább feküdt a hóval borított kavicsokon. Valószínűleg isteni csoda, hogy az esésnél csak vállát horzsolta meg kisse s hogy a rettenetes hidegben meg nem fagyott. Amikor Döllecz vasut ór rátaírt nagy elevenességgel rugdalózott a hóban. Döllecz, a ki gyermektelen ember, örökre fogadta senki gyermekét. Az anyának eddig semmi nyoma.

Illetőségi tárgyalások elhalasztása. A háboru rengeteg munkát rótt a közigazgatási hivatalokra. A számban megcsappant tisztviselői kar mindenütt az országban csak emberfeletti erő-

vel, időn tuli munkával képes eleget tenni a követelményeknek. A belügyminiszter egy most kiadott rendelete a munkával agyonterhelt tisztviselőknél kíván segíteni. A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy a közigazgatási hivatalokban a hadkötelezettségi cselédügyekre vonatkozó illetőségi ügyek tárgyalását hallásszák a háboru utánra. Ezeknek az illetőségi ügyeknek az elintézése rengeteg munkát rótt eddig a hivatalokra és így a rendelet most nagy megkönnyebülést fog hozni az agyonzaklatott hivatalokra.

A segédszolgálatos tanítók felmentése. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint arcvonalbeli szolgálatra nem alkalmas legénységi állományú és a mögöttes országreszben beosztott tanítókat szolgálatképességi fokuk megállapítása végett újból megvizsgálják. Azokat, akik a vizsgálat alapján tartósan alkalmatlanoknak bizonyultnak vagy csak orszolgálatra alkalmasak, 1918. július 15-ig felmentik. Kivételet képeznek ez alól az 1899-1894 évfolyamok. Érdekese része a rendeletnek, hogy az önként jelentkezettek is felmenthetik. A rendelet nem vonatkozik a felekezeti iskolákra, hanem csak az állami és a városi iskolák tanítóira.

Megkezdődik a kilincskereskválás. Mint illetékes forrás közli velünk, a kilincskereskválás rövidesen országsszerte meg fog indulni, miután a pótkilincsek jórésze már elkészült. Állami hivatalok, indóházak, kaszárnyák, iskolák stb. vaskilincset, magánlakások fából készült kilincset fognak kapni pótlásképpen a rézkilincserért. Körülbelül 4-5 millió darab kilincs kicserélésére lehet számítani, amelyből 250 waggon rezet sikerül szereznii. A kilincsek faalkatrészét a kereskedelmi minisztérium hozzájárulásával a Szlavoniai faipar r.-t., a Neuschloss és Licht-féle parkettgyár készítették, a vasalkatrészeket pedig a budapesti lakatosipar-terület egy alkalmi csoportja. A vaskilincseket az Országos vas kereskedelmi r.-t. füleki gyára, a Varrógépgyár, a Soproni vas- és fémárugyár és több vidéki vállalat készítik.

Elszámolás és köszönet.

A sümegi áll. el. népbank szegény tanulóinak adakoztak:

Természetben:

Wolfner Gyula és Társa cég (Budapest) Eitner Zsigmond országos gyűlési képviselő szives közbenjárására 50 pár cipőt. Dörnyei Lajos és Holba József helybeli cipész mesterek 1-1 pár cipőt. Havas Béla dr. ügyvéd 10 drb. abécés könyvet, 10 drb. palatáblát és írószereket 60 K értékben, HavasBélané drné viselt ruhát és cipőt, Bíró Józsefné drné viselt ruhát, a Szent István társulat 105 drb., a Singer és Wolfner cég 18, a Franklin Társulat 36 drb. tankönyvet ajándékozott.

Készpénzben:

Sümeg város szegény alapja 700 K. Menekülték segélybizottsága 162 K 72 f. A sümegi takarékpénztártól 150 K, Vöröskereszt egyesület 100 K, Izraelita jótékony négyesület 75 K, Szt. Antal persely, Erzsébet négyesület, Jótékony négyesület, Sümegi Népbank, Gross Vilmos dr., Sümegi Tivadar és Kálmán Zsigmond 50-50 K, Havas Béla 40 K, Vendel János, Epstein Vilmosné és Fischer Mór

20-20 K. M. Kossa Gusztávné, Dr. Fürs Jánosné és Özv. Hettyey Endréné 15-15 K, Kiss Piusz, Cserny Mária, Geiger János, Eitner Jenőné, Roth Mór, Tóth György, Latke, N. Keppich Emil, Éles Endre, Halász Kálmán, Ferenczendi záradafőnökség, Dr. Lukovich Gáborné, Dr. Kellemen Károly, Sargóth Miksa, Dr. Nagy István és Schádál Béla 10-10 K, Scholtz Károlyné, Keppich Emilné és Csizmazia István 6-6 K, Dr. Végh József, Szalkay László, Sölyomi Tivadarné, Lányiné Epstein Vilma, Szenté Sándor, Mauthner Adolf, Hegyi Kálmán, Brich Viktor, Brich Viktorné, Láng Sándorné, Klein Gyula, Böhm Gáspárné, Klein Ernő, Gold Teréz, Kovács Zsidor, Kell Jenő, Dr. Pfeiffer Jzskáné, Karsayné, Kotsy Gézané, Schmidt Antalné, Krisztinkovich József és Jámbor Miklós 5-5 K, Jankó Árpád, Ábel József, Bódis Ignác, Tóth Lajosné, Németh Lajosné, Klein Gábor, ifj., Kovács Mihály, Steiner Simonné, Darnay Kálmán, S. chöderné, Tóth Gyuláné, Köhlman Miksa, Takács Zsigmond, Lúszter Lajosné és Véninger Gyula 4-4 K (Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő Horvát Imre
Szerkesztőtárs: Németh Böske
Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

Az excentric Club.

A budapesti Royal Apollo januári siáger darabja kerül ma bemutatásra. Prof. Nick Fantom a szeniális detektív, páratlan ügyességgel, furfanggal, merész lebilincselő játékkal valóssággal uralkodni fog az Apollo mai közönségén.

Március 17. A technika csodája, a titokzatos telefon c. óriási filmet mutatja be az Apollo.

Két teljes hálószoba

berendezés eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vendéglő eladás

Sümegen a Kisfaludy Kaszinó tulajdonát képező

TÉLI és NYÁRI

VENDÉGLŐ

azonnal eladó esetleg több évre bérbeadó. Ajánlatok a kaszinó elnökéhez adandók.

Hirdetéseket
utányos arakon elfogad a kiadóhivatal.